

de rooie roeptoeter

De Rooie Roeptoeter (RRT) is een onregelmatig verschijnend, links blad voor Oisterwijk en is een uitgave van het redactiecollectief De Rooie Roeptoeter, Postbus 340, 5060 AH Oisterwijk. Abonnementen zijn gratis, maar financiële steun is welkom: giro 5264985 t.n.v. De Rooie Roeptoeter te Oisterwijk.

Maart 1992

Groen Links zoekt donors

De fusie van de verschillende radicale bloedgroepen tot Groen Links lijkt tot enige klontering te hebben geleid. Nadat Ad van den Oord al eind 1991 zijn aftreden als voorzitter had aangekondigd en het bestuur moeizaam een nieuwe samenstelling kreeg, verdwenen ook Ben Janssen, Moussa Rehoui en Eddy Reefhuis uit de raadscommissies. De fractie zit nu met drie vacatures. Wie rood, groen, roze of paars bloed bezit is als nieuwe donor meer dan welkom. Voor een informatief gesprek kun je contact opnemen met Ad Graumans (tel. 15901). Praat er eens over met je partner, hond of kat en waag de stap. Noblesse oblige. Dat geldt dan toch zeker ook voor rood en groen bloed. Groen Links komt niet op huisbezoek. Dus stoor jezelf even tijdens GTST, bel op en laat die partij niet stikken.

Van het actiefrent

Landelijke demonstratie tegen racisme op zaterdag 21 maart in Amsterdam. In een tijd dat internationaal het Vlaams Blok in België, het Front National in Frankrijk en het rechts-extremisme in Duitsland weer de kop op steken, is het hard nodig dat we ons in Nederland te weer stellen. De Raad van Kerken en organisaties van buitenlanders hebben het initiatief genomen. Wij mogen niet achterblijven. Demonstreer mee op 21 maart.

Cuba si vraagt aandacht voor Cuba dat met grote tekorten kampt door het wegvallen van de handel met de voormalige Sowjet-Unie. Daarbij wordt het land geconfronteerd met een blokkade door de Amerikanen. Cuba si wil 6000 kilo melkpoeder zenden. Maak geld over op giro 272121 t.n.v. Cuba si te Amsterdam.

De **Vuurdoop** organiseert drie discussie-avonden over een uitweg uit de toenemende **verarming van mensen en milieu**. Gast is Henk van Arkel van de 'Aktie Strohalm'. De avonden zijn gepland op 2, 9 en 16 april. Opgave voor 24 maart bij De Vuurdoop in Tilburg (013-421982).

Het **Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking** organiseert een cursus **duurzame ontwikkeling** in Tilburg (zaterdag 4 april), Boxtel (donderdagavonden 9 en 16 april) en Eindhoven (zaterdag 9 mei). Opgave loopt via COS-Eindhoven, Demer 38, 5611 AS Eindhoven.

The party is over now

De gemeentegids van Oisterwijk verschijnt ieder jaar huis aan huis. Burgemeester Kortmann vindt dat de gids van 1991-1992 gezien mag worden. Wij kunnen echter niet zo gelukkig zijn met deze onder verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur door City Promotions uit Waalwijk uitgegeven gids. We hebben geen aanmerkingen op de redactionele stukken maar des te meer op de advertenties. Het zal iedere enigszins feministisch denkende RRT-lezer niet ontgaan zijn dat zowel de voorpagina (body-art van Franca Russ) en de achterpagina (de advertentie van Publipoint 'Wij zijn niet bang een blauwtje te lopen') een opvallende gelijkenis vertonen. In beide gevallen begluurt een man de borsten van een vrouw. Maar waar wij echt over struikelen is de advertentie van Partycentrum Vogelpark Oisterwijk: 'The splendid party'. Een zwarte kok wordt daarin voorzien van de tekst "Onderga de koloniale sfeer".

Het Vogelpark is helaas niet de enige horecagelegenheid die op een dergelijke manier gasten tracht te werven. Ook het Indonesische restaurant Rasa Senang gaat prat op de mogelijkheden om er in "koloniale sfeer" te eten. Het restaurant werft bij voorkeur Indonesische meisjes omdat deze zo goed kleuren bij de borden. Het gemeentebestuur zou zich moeten afvragen of een gids die dergelijke oud-koloniale ideeën afdrukt wel onder haar verantwoordelijkheid uitgegeven moet worden. Wat ons betreft is de party van het Vogelpark over.

Actie van de fractie

In de gemeenteraadsvergadering van 20 februari is het Milieu-effect-rapport (MER) ten behoeve van de aan te leggen golfbaan aan de Moergestelseseweg besproken. Vastgesteld moest worden of deze MER voldoet aan de eerder door de gemeenteraad opgestelde richtlijnen. Het lijkt erop dat deze MER op een aantal plaatsen is toegeschreven naar de belangen van de initiatiefnemers, Hoeve BV. Het is op zijn minst opmerkelijk dat de verkeersproblematiek als niet relevant voor de besluitvorming wordt afgedaan. Verder wordt versluierd dat het plangebied midden in de ecologische hoofdstructuur van het streekplan ligt. Men suggereert dat het er aan grenst. De bereikbaarheid voor openbaar vervoer is een aanfluiting. Als er al een busverbinding zou komen, lijkt het onwaarschijnlijk dat de bezoekers van het centrum met tassen vol golfspullen de bus zullen pakken die misschien twee maal per uur langskomt. Deze MER aanvaardbaar verklaren staat haaks op eerder ingenomen standpunten m.b.t. natuurbehoud en toerisme. De politiek maakt er zich, met uitzondering van de Groen Links fractie die tegenstemde, niet geloofwaardiger op. Maar de strijd is nog niet gestreden. Er is nog een lange weg te gaan voordat de eerste bal zijn 'hole' zal bereiken.

Burrie's Kèk op Osterwèk

Stadse stoepschijters

Groen Links kampt hier ter plaatse met personele problemen. Een voorzitter en drie fractieleden weg. Als kersverse directeur van het AOP (Adviesbureau Oisterwijkse Politici) is mij gevraagd

Groen Links eens door te lichten. Mijn conclusie is glashelder: de Oisterwijkse Groen Linkers moeten zich distantiëren van hun landelijke calvinistische leiders. Zo stuitte ik op de typische Hollandse badinerende manier waarop landelijk Groen Links dit blad bespreekt. De Oisterwijkse Groen Linkers worden neergezet als hossende en drinkende Fête de l'Humanité vierders waarvan de fractievoorzitter in de raad af en toe opmerkingen maakt die volgens de Amsterdamse Groen Linkers slechts het predikaat 'tsja' verdienen. Opper-Calvijn Ria Beckers liet, zo bleek uit een ingezonden brief in het *Kerkklokje* van Dion van Oirschot, weten niet gecharmeerd te zijn van de meer sociale dan ecologische opstelling van Groen Links Oisterwijk. Maar sommige plaatselijke Groen Links coryfeeën kunnen er ook wat van. Tijdens de carnavalsdagen groeven ze zich zo diep mogelijk in, als waren ze 'Trix' eigen Miss Pepper. Dat benauwende sfeertje moet opengebroken worden, zo valt te lezen in het lijvige rapport van het AOP. Laat die Hollanders ons maar beschimpen als boeren en zuiperds. Maar zijn het niet juist 'boer' Jan Verhoeven en de niet-café-onvriendelijke Albertje Lavrijsen die in de Groen Links wandelgangen de meeste sympathie genieten? Is niet de zichzelf bij de laatste raadsverkiezingen als 'kroegtijger' afficherende Frank van den Oetelaar momenteel Oisterwijks meest bekende actievoerder? De belangrijkste aanbeveling van het AOP is dan ook dat bij de volgende carnavalsoptocht Ad Graumans met kieltje, rode zakdoek en luciferdoosje naast Christiaan van Buijtenen in de Dr. De Sain jeep plaatsneemt. En wie daar in de ledenvergadering problemen mee heeft, krijgt de uitspraak van Merijntje Gijzen over zich heen: "Ouw je pote thuis! lillike stadse stoepschijter".

Burrie

Ben van Haaren kon er niet van slapen, maar de sensatiezoekers onder de abonnees moeten nog tot half april geduld hebben. Hoe zat het nu met de bustenhouder van de secretaresse van de gemeentesecretaris? Siebe Thissen van WIGO, gevraagd om een artikel te schrijven over de gemeente-ambtenaar Kuysten, besteedt er geen aandacht aan. Hij beperkt zich tot de hoofdzaken en verhaalt een tragisch geval van broodroof.

Een tragisch geval van broodroof in Oisterwijk (*)

De kleine vooroorlogse katholieke gemeenschappen stonden nu niet direct bekend om hun tolerante houding jegens andersdenkenden. Joden, protestanten en socialisten mochten zich in de marge van de dorpsgemeenschap gedeisd houden. In Oisterwijk was dat ook het geval. Alhier waarde de 'geest van Verviers' en voor velen was het parool 'Oisterwijk voor de Oisterwijkers!'. De pastoor sprak zelfs over de "akelige twee procent" als hij de niet-katholieken wilde aanduiden. Voor de protestantse jongeman Han Kuysten, geboren te Sprang, was dat geen geheim. Hij wist dat andersdenkenden in katholieke gemeenschappen over een behoorlijke dosis doorzettingsvermogen dienden te beschikken. In 1922 werd hij door de nieuwe burgemeester van Oisterwijk gevraagd diens naaste medewerker te worden. Burgemeester Verwiel kon wel wat hulp gebruiken bij zijn pogingen het gemeentelijke apparaat te moderniseren. Kuysten stond bekend als een uitstekend ambtenaar en was werkzaam op de secretarie van Waalwijk. Verwiel was zijn vroegere werkgever. Aanvankelijk voelde Kuysten niet veel voor een betrekking in het katholieke Oisterwijk maar Verwiel wist hem over te halen. Hij bood Kuysten een goed salaris en beloofde hem - mocht hij later besluiten toch uit Oisterwijk te willen vertrekken - alle steun toe bij het vinden van een eventuele nieuwe baan. Kuysten ging overstag.

Voorlopig woonde de commies te Haaren en hij fietste dagelijks naar de Oisterwijkse secretarie. Aan die fietstochtjes kwam al spoedig een einde dankzij de bemoeizucht van een Oisterwijkse kapelaan. Het was kapelaan Litjens namelijk opgevallen dat Kuysten anti-militaristische speldjes op zijn jas droeg. Litjens toog naar Kuystens hospita en deelde haar mede dat ze "een rooie" in huis gehaald had. De goede vrouw dacht aanvankelijk dat Litjens aan Kuystens rode haar refereerde. De kapelaan voerde zijn kruistocht op en bezocht daarop burgemeester Verwiel die hij op hetzelfde verhaal trakteerde. De Oisterwijkse gemeenschap zou grote bezwaren hebben tegen een dergelijke ambtenaar, zo deelde de geestelijke zijn burgervader mede. Verwiel zag zich voor een lastige keuze geplaatst, want een aanvaring met de katholieke geestelijkheid kon hij in zijn prille dagen niet gebruiken.

Kuysten moest voor Verwiel verschijnen die

hem om opheldering vroeg. Kuysten maakte geen geheim van zijn radicale protestantse overtuiging en deelde zijn superieur mede dat hij als christen-anarchist geen wapens op zijn schouders wilde nemen. Als compromis stelde Verwiel voor dat Kuysten zijn speldjes niet meer zou dragen en dat hij zijn boeken - waaronder werken van Tolstoj en Multatuli - naar het politiebureau diende te brengen waar ze verzegeld zouden worden. Volgens Verwiel waren die boeken "slechts goed genoeg voor de ovens van de gasfabriek". Uiteraard weigerde de verontwaardigde gemeentecommissies aan deze absurde eisen te voldoen. Verwiel zag daarop geen andere weg meer en hij stuurde Kuysten de laan uit. Alhoewel Kuysten nog getracht heeft steun voor zijn 'zaak' te vinden, leverden zijn inspanningen uiteindelijk weinig op. De bekende pacifist Bart de Ligt verdedigde Kuysten in zijn vele voordrachten maar het mocht allemaal niet baten.

onjuiste handelwijze. De enige die kon glimlachen was kapelaan Litjens. Opnieuw was Oisterwijk er op succesvolle wijze in geslaagd de "akelige twee procent" zijn plaats te wijzen. Buiten Oisterwijk dus.

(* In april verschijnt "De akelige twee procent; andersdenkenden in katholiek Oisterwijk", geschreven door Ad van den Oord, Siebe Thissen en Jacqueline de Vries. Het verhaal van Kuysten komt daarin uitgebreid aan de orde. Verder passeren de anarchist Van Dartel, de sociaal-democraten Boons en Visser, de protestantse arts Bloemink en de vrije socialist Klein de revue. Het boek kost bij voorintekening (tot 10 april) f19,50 en daarna f24,50 (te bestellen bij Boekhandel Oisterwijk, Kerkstraat). Op zaterdag 11 april vindt De Schuur de presentatie van het boek plaats met dia-vertoning. Aanvang 14.00 uur.

BEZOEKT DE

Openbare Vergadering

DONDERDAG
op Woensdag 6 Maart

des avonds 8 uur

in Gebouw „Ontwikkeling“, Hoefakkerstraat
hoek Kruisstraat.

Naar aanleiding van het ontslag
van den anti-militaristischen ge-
meente-ambtenaar Kuijsten,
te Oisterwijk,

zal B. DE LIGT

Voorzitter van het Intern. Anti-Mil. Bureau,
spreken over:

**Kerk, Staat en
Persoonlijkheid.**

Entree 10 cent.

Debat vrij.

Landelijk Comité
Int. Anti-Mil. Vereniging.

Kuysten belandde in de steun. Maar ook Verwiel behaalde zijn eerste nederlaag. Niet alleen onderbrak hij op grove wijze de loopbaan van een talentvolle ambtenaar; hij kreeg bovendien geen steun van de Nederlandsche Bond van Gemeente Ambtenaren waarvan Verwiel zelfs hoofdbestuurslid was. De bond verweet hem een

De Vrije Bond in De Schuur

Op zondag 4 april vindt in volksgebouw De Schuur aan de Hoogstraat de driemaandelijke landelijke bijeenkomst van de Vrije Bond plaats. Deze kleine en weinig traditionele 'vakbond' ondersteunt projecten op basis van zelfbeheer en organiseert leden in instellingen en bedrijven in hun streven naar zelfbestuur. Het huishoudelijke gedeelte gaat aan de pauze vooraf en daarna zal gedebatteerd worden over de toekomst van het syndicalisme. Met andere woorden: zijn vak- en bedrijfsorganisaties anno 1992 nog in staat een rol te spelen in het proces van maatschappelijke, politieke en ecologische hervormingen? Of hebben zij zich door hun exclusieve economische gerichtheid te sterk verbonden met materiële en consumptieve belangen? Zaal open: 11.00 uur. Huishoudelijke vergadering (alleen voor leden): 11.30 uur. Pauze 13.00-13.30 uur. Sprekers en debat vanaf 13.30 uur (toegang vrij). Er is brood en soep aanwezig.

Bon voor gratis abonnement op de RRT

Naam:.....

Adres:.....

wil voortaan gratis de RRT ontvangen.
(opsturen in gefrankeerde enveloppe naar RRT,
Postbus 340, 5060 AH Oisterwijk)